

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26/I.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Suppanz Josip,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26/I.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo
Stane četrtletno: K 10.000
Za Jugoslavijo
četrtletno: 25 Din.
Posamezna številka 1000 kron

Leto IV.

Dunaj, 2. aprila 1924.

Št. 14.

Nemci v Jugoslaviji in mi — kot manjšine.

„Cillier-Zeitung“, list nemške manjšine v Jugoslaviji, ki izhaja v Celju, prinaša v 22. številki poročilo govora nemškega državnega poslanca prof. Jožefa Täubla, in sicer ob priliki proračunske razprave v narodni skupščini. Ker so Nemci v Jugoslaviji istotako manjšina kakor koroški Slovenci, bo gotovo zanimalo vsakega Slovenca, kakšne težnje imajo oni! Nemški profesor pravi med drugim:

Je samo ena možnost za razvoj našega šolstva in ta se sme vršiti le v ti smeri, da ima nacionalno podlago.

Se li more govoriti o pouku, ako učitelj ne razume jezik učenca, ne poučuje z veseljem, ampak pod pritiskom „moram“, kar ne pripušča samostojnega duševnega razvoja.

Glavna naloga šole je, vzgojiti učence za trdne karaktere. (Kaj reče k temu naš deželni šolski svet in naši pedagogi v naših utrakvističnih šolah in pri šolskih oblastih?) Principielno se mora ugotoviti, da je državni jezik nekaj drugega kot materni jezik posameznika.

Nemško učiteljstvo se je z zahtevo po izkušnjah iz nacionalnih predmetov grdo šikaniralo. (Vsaj so vendar slovenski učitelji tudi morali delati izpite v nemškem jeziku in še iz vseh predmetov! Ti niso smeli reči, da je bilo to — šikaniranje.)

K nesreči ne znajo učitelji govoriti nemški, tako da se uče sicer otroci nemški čitati in pisati, ne pa tudi govoriti v svojem materinem jeziku. V drugem slučaju, ko zna učiteljica govoriti nemški, ne poučuje iz strahu pred nadzornikom svoje otroke v materinem jeziku. (Kakor se godi pri nas na Koroškem!)

Poslanec je v svojem govoru zahteval nemško učiteljstvo (gimnazije itak že imajo), ker je nacionalna vzgoja mladine možna le po nacionalnem učiteljstvu. Kjer takega učiteljstva ni, tam ni dobre ljudske šole in tam se otroci ne vzgajajo za dobre državljane. Četudi govornik ni proti državnemu jeziku, vendar

povdarja, da more le pouk v maternem jeziku biti podlaga vzgoje. Ne samo ljudske, tudi srednje in druge šole morajo stati na nacionalni podlagi. (Kako se pa nam smeji, ko zahtevamo isto zase!)

Vse to, kar zahteva Nemeec prof. Täubl, zahtevamo mi vedno. Toda naše nemške šolske oblasti nam tega nočejo dati, kar zahtevajo Nemci drugod! Da, da, če dva isto delata, ni vedno isto! Nemci pač mislijo, da mora njim vse biti ugodeno, oni sami drugim pa ne privoščijo ničesar. V Jugoslaviji zahtevajo srednje šole zase, pri nas nam niti slovenskih ljudskih šol ne dajo. Napredek vidijo le v nacionalni šoli, z nacionalnim učiteljstvom, nam pa vsiljujejo nemške šole z nemškim učiteljstvom!

Četudi imajo Nemci v Jugoslaviji svoje ljudske, meščanske in srednje šole, svoje nemške učitelje, vendar niso zadovoljni! Kaj naj rečemo mi — z našimi 4 razredi — na papirju? Treba bo, da se tudi mi tako precizno izrečemo za to — kar hočemo.

List stane od 1. aprila do 30. junija za:

Avstrijo	10.000 K
Jugoslavijo	25 D
Posamezna številka	1.000 K

Dar volilcem.

Generalni komisar Avstrije dr. Zimmermann je jeseni enkrat rekel, da so v Avstriji davki že tako visoki, da se ne smejo več zvišavati, ker davkoplačevalci ne bodo mogli več doplačevati.

V seji dež. kulturnega sveta dne 24./I. t. l. je predsednik izjavil, „da so kmetije že tako težko obremenjene, da je mnogo posestnikov resno v skrbeh, odkod naj vzamejo denar za davke. Če bodo morali kmetje za davke jemati od za dom potrebne živine in iz gozda, bodo

svoje domačije v 10 letih dali davčnim uradnikom“.

Pa menda ne bo treba 10 let čakati, treba je le pogledati v nemških listih dolge vrste hiš, ki so na prodaj. Vem že za celo vas, ki je razup ene hiše, vsa na prodaj. Tako trdo je že na kmetih. Žito nima nobene cene, živina tudi ne, ker od vseh strani prihaja brez carine, obleka, železo itd., vse kar kmet kupuje, pa je drago, ker je zavarovano s carino. Zato je pri kmetih tako pomanjkanje denarja. In nato revščino so nemške stranke kakor nalašč kot dar za občinske volitve v deželnem zboru povišale zemljiški davek za celih 100%. Za to povišanje zemljiškega davka so glasovale vse stranke razum naših dveh poslancev, ki sta se vzdržala glasovanja, da tako pokažeta svojo nezadovoljnost. Od vseh 106 milijard, ki jih bomo Korošci letos plačali, bodo porabili 50%, torej polovico, za šole, o katerih imamo tako bridke izkušnje, za kmetske potrebe pa samo 6%.

Kaj pa bodo te dni volilci rekli na vse to? Veliko Slovencev o tem nič ne ve, ker jim Bauernbund in drugi nemški listi ne povedo tega, ampak take reči bolj skrivajo. Vsi taki Slovenci bodo za sladke besede in malo čast šli z nemškimi strankami in tako izrekli svojo zadovoljnost z njimi in z vsem, kar nemške stranke kmetskemu ljudstvu nalagajo.

Kar je pa pametnih ljudi, ki avstrijsko davčno politiko opazujejo, noben ne bo dal svojega glasu ljudem, ki pripadajo nemškim strankam, da tako pokaže svojo nezadovoljnost z bremenem, ki jih nam nalagajo nemške stranke, ampak vsak bo volil domačine, ki niso pri nemških strankah, ki ne bodo znali le davke zvišavati, ampak varčno gospodariti in nas domačine in naše zahteve pred gospodo zagovarjati.

Zbirajte za tiskovni sklad!

PODLISTEK

Ježova Mojca pripoveduje.

Spomini na 2. aprila 1923.

Jej, če je kateri izmed vas kdaj kozla ustrelil, večjega gotovo ni kot jaz, ko sem z našimi posili Nemci capljala 2. aprila 1923 v Grebinjski Klošter na shod.

Da me g. urednik ne bo imel za najbolj neumno babnico in vi dragi bralci še za večjo „trepo“, vam hočem to smolo natančneje pojasniti. Stavim deset brezovih metel (ki jih imam še prodati), da bi vsak izmed vas učenih gospodov ravno tako na limanice sedel, kot sem jaz.

Slučajno sem se na velikonočno nedeljo zopet potikala po Grebinju ter poskušala velikonočni žegen pri dobrih ljudeh. Naenkrat, kot strela iz jasnega neba, treščil med naše Grebinjčane senzacionalna vest: „Jutri ob devetih bo v Kloštru velikanski shod „čušev!“ To so vam bile med heimatreterji konference. Kako prepričati to veleizdajstvo, kaj ukreniti? Naš

g. župan je takoj poklical in obvestil vse svoje pristaše, naj se za drugi dan pripravijo vsi hlapci, fantalini pretepači, ki se upajo za frakelje žganja, mošta, vina pretepati in ubijati naše koroške Slovence. Na pomoč so poklicali sorodne bande iz sosednih krajev: iz Kleč, Vovber in Velikovca. G. župan jim je obljubil pijače, kakor so že vajeni in kakor se pač že spodobi za takšne zasluge.

Res so šle drugi dan večje trume iz Grebinja v Klošter. Župan in njegov „fice“ sta šla na skrivaj v gostilno, kjer sta pripravila pijačo za svoje zmagovalne čete.

Jaz pa sem se, spominjajoč lanskega pretepa, bolj v kot stisnila ter od tam opazovala. Star človek je pač radoveden.

Kmalu nato začnejo prihajati iz sosednih krajev lačni in žejni razgrajachi. Najbolj se je odlikoval med njimi velik mož, ki so se mu kar pesti krčile, ako je videl kakšnega Slovenca. Na vprašanje, kdo je ta, se mi je reklo, da je iz Kleč gostilničar in vodja pretepa, ako bo trebalo. Prišlo je tudi orožništvo iz Grebinja, sam g. „inšpektor“. Obkolili so celo poslopje, vsa vrata zastražili in napeto čakali napada na

čuše. Toda šmenta o shodu ni bilo ne duha ne sluha. Nobene izdajalske duše ni bilo nikjer, razen par grušč Slovencev, ki so ravno prihajali iz cerkve od sv. maše. Takoj so jih prisili, da so morali pokazati vse svoje žepe in denarnice, ter sleherni papirček preiskali, če ni morda kaj izdajalskega kje. Pač so delali kisle obraze naši fantje Zepeji, Franceji itd., ko so ti čudni gospodje prebirali njih ljubavna pisma in slike skritooboževanih „dečel“, a še grše so gledali oni junaki, ko niso našli drugega kot dolg nos.

Potrpežljivost proslavljene vojske je začela pojemati, ko so drug drugega samo debelo gledali ter čisto sami stali okrog Kloštra. Tisti „komandant“ iz Kleč je iztuhtal, da so se „čuši“ gotovo poskrili gori po sobah, da ni videti nobenega. Zato so vdrli v župnišče in vse preiskali in premetali. Žal niso našli drugega kot g. župnika s služinčadjo pri mali južini. V istem času je prišla mimo deklica, ki je nesla v roki usnjato torbico. Halo, to je bilo nekaj. Takoj so ji jo vzeli in zaplenili v nadi, da imajo izdajalske dokumente že v rokah. Ali uganete kaj je bilo notri? Lepo tiho na uho vam povem, da se ne bo cel svet smejal: ena mesena klobasa in kos kruha! Haha, to je bil plen.

POLITIČNI PREGLED

Iz koroškega deželnega zbora. Italijani se smatrajo pri nas vedno za velikodušne prijatelje naše države, ki so vedno pripravljeni nam pomagati, kadar je njim v korist. Italija je sklenila z našo vlado dogovor o obmejnem prometu v 10 km coni 28. aprila 1923, ki se do danes še ni začel izvajati. Zato se je staval predlog, naj vlada takoj uvede pogajanja, da bo obmejnemu prebivalstvu omogočen prehod preko meje s posebnimi izkaznicami, ki so uvedene ob jugoslovanski meji, kjer se tozadevno ne dela nobenih težkoč. — Slišale so se tudi pritožbe proti previsokim pristojbinam pri prevzetju posestev med živečimi ali vsled smrti med bližnjimi sorodniki. Pristojbina naj se ne določuje po vrednosti posestva, temveč po dohodku. — O govoru g. poslanca dr. Petka izpregovorimo posebej.

Avstrija. Avstrijska industrija preživlja težko krizo. Papirji na borzi so vsled porastka francoskega franka zelo padli. Vsi denarni zavodi so se hoteli nad padcem franka okoristiti in so se obvezali za plačila ogromnih vsot v frankih, misleč, da bo frank sledil avstrijski in madžarski kroni ter nemški marki, da ga bodo pozneje poceni kupili in napravili poleg tega še ogromne dobičke na škodo Francije. Topot so bili kruto prevarani. Frank si je nenadoma zopet opomogel in dunajski špekulanti so izgubili ogromne svote. Sodi se, da znašajo izgube 2 milijona avstr. kron ter da je na Dunaju samo ena banka še zmožna izplačil. Prav se godi tem bogatašem, ki hočejo obogateti brez dela na škodo drugih. Seveda je s tem celotno avstrijsko narodno gospodarstvo občutno zadeto. V parlamentu je bila vsled tega zelo burna debata. Proizvajalna sila industrije je zelo popustila, da proizvodi vsled previsokih cen in previsokega obdačenja ne morejo tekmovati z inozemstvom. Ker se meznim zahtevam še ni ugodilo, je v več podjetjih proglašena delna stavka, ki se vendar ne razširja. S stavkami se ne bomo izvlekli iz blata. — Rumunsko-avstrijska pogajanja začeta s obiskom dr. Seipela v Bukarešti, se sedaj nadaljujejo na Dunaju. Rešiti se imajo po mirovni pogodbi še nerešene gospodarske in denarne zadeve Bukovine, razdelitev arhivov in umetnin. Pogajanja bodo trajala 2 do 3 tedne. Od uspeha teh je odvisno, ali pride do trgovske pogodbe. — Na Dunaju se vršijo tudi rusko-rumunska pogajanja, ki pa se bodo najbrž razbila, ker Rumunija noče pristati na rusko zahtevo, da se izvede v Besarabiji plebiscit. — Svet Društva narodov pošlje k nam finančno komisijo, ki bo proučila finančno gospodarstvo in stavila predloge za spremembo obnovitvenega načrta.

Jugoslavija. Pretekli teden je prinesel mnogo novega in zanimivega. Ko je prišlo prvih 20 Radičevih poslancev v skupščino in položilo prisego, je Pašičeva vlada odstopila. Že prej se je sodilo, da se Pašič ne bo pustil

Ne vem kako dolgo bi še igrali naši junaki to smešno vlogo, ako bi jih ne rešila iz zagate žena, ki jih je že dalj časa s porogljivim nasmeškom opazovala. Vprašala jih je: „Po kaj ste pa prišli, dragi gospodje, k nam danes, mogoče po prvega aprila?“ Naenkrat je postalo vsem jasno, da so strašno smešno sedli na smolo, in kar vsi naenkrat so hoteli preteptati ubogo slabo ženo. Pa ker je bila samo ena, so iz vlnudnosti prepustili junaško delo glavni osebi gospoda iz Kleč. Ta gostilničar je izlil vso svojo jezo nad ženo na ta značilen način, da jo je grozno oklofutal in vlačil za lase. Naš g. inšpektor je zraven stal; kot mož pravice, ter jo pomagal zmerjati z „hekse“ itd.

Pri tem pogledu se mi je zahotelo, da pljunem nesramnežem v obraz. To bolno ženo, ki ni storila nikdar nikomur nič žalega, kot da je zvesta sebi in narodu, ki ni postala izdajalka svojega materinega jezika, bi radi zato pobili.

Uvidevši, da topot niso imeli sreče, so se začeli počasi izgubljati proti gostilni „k Wirtu“, da popijejo kar sta g. župan in njegov spremljevalec plačala. Nato sta jih povabila še v Grebinj, da so še tamkaj popivali na županov račun. Tako vzgaja naša občina mladino! Zraven

preglasovati. Vse je pričakovalo, da bo poveril sestavo vlade kralj Davidoviču kot voditelju opozicijskega bloka. Poverilo je dobil zopet Pašič, ki je sestavil novo vlado s pomočjo Pribičevića, ki je izstopil z nekako 20 poslanci iz demokratske stranke in ustanovil Samostojno demokratsko stranko. V vlado so bili sprejeti 4 demokrati. S tem se je začela ljuta borba. Ker bi nastopilo s 1. aprilom brezpravno stanje, ako bi se do tedaj proračun ne sprejel, je zasedla skupščina noč in dan, opozicijski blok pa je poklical v Beograd skoro vse Radičeve poslance, doslej 69, ali ker je overovljenih samo 20 mandatov, ostali nimajo pravice glasovanja, da poteka sej niso mogli ovirati. Ker so se nadaljevale razprave noč in dan, so bili seveda vsi strašansko zaspani: v vsakem kotu je spal kak poslanec, na min. klopi pa minister, ki ga je zbudil eden poslancev z „Dobro jutro, gospod minister, vstanite!“ Opozicija se je posluževala zgolj pravic, ki jih dovoljuje poslovnik, da sme govoriti k vsaki postavki zastopnik vsakega posameznega kluba eno uro in vsak drug poslanec pol ure. Radičevi poslanski mandati se overovijo po sprejemu proračuna. Ako se šteje vse Radičeve poslance k opoziciji, ima opozicija večino.

Grčija — republika. Grška narodna skupščina je v seji 25. t. m. sklenila, da se odstrani dozdajna kraljevska dinastija in da se proglašajo Grčija za republiko. Za 13. aprila je določeno ljudsko glasovanje o tem vprašanju. Vladi je skupščina z 295 proti 3 glasom izglasovala zaupnico.

Vlada je pripravila kraljeve premičnine, kolikor jih ne odkupi država, za odpošiljatev. Druga kraljeva oprava se na željo kralja prodaja na licu mesta. Kralj se prestola še ni odpovedal. Govori se, da se naseli na Angleškem.

10 milijonov dolarjev posojila je dovolil amer. parlament za olajšavo bede v Nemčiji. Za ta denar se bodo nakupila v Ameriki živila in poslala z ameriškimi ladjami v Nemčijo za gladujoče žene in otroke. Razdelitev prevzamejo gospodarske organizacije.

Tajni dogovori. „Berliner Tageblatt“ je začel razširjati izmišljotino, da obstojajo tajne vojaške pogodbe med Francijo, Češkoslovaško in Jugoslavijo ter hoče na ta način motiti odnose med antantnimi državami. V rimskih krogih so vzbudila berlinska razkritja velik vtis. Kljub preklicu s francoske in češke strani ostaja list na svoji trditvi in objavi. Objavljeni dokumenti so seveda navadni falzifikati.

Znižanje reparacij male antante. Države male antante so končale posvetovanja o zahtevi po znižanju reparacijskih plačil z ozirom na olajšave, ki jih je prejela Madžarska. Francoska je že prej privolila, sporazumeti se je bilo treba samo še z Italijo in Angleško, ki sta pretekli tedne v Ženevi v načelu nato pristali. Gre se tukaj predvsem za osvobodilni davek, ki ga morata plačati Češkoslov. in Jugosl. v reparacijsko kaso kot odškodnino za državna poslopja bivše monarhije. Ta davek gre na račun

so bili fantje, ki bi se morali alkohola izogibati. Pa naš župan že ve kaj dela v imenu Heimatdientsta.

Po mojem mnenju se morate vi posili Nemci iz dna srca sramovati vaših činov v Kloštru. Ali ste s tem koristili mogoče domovini? Eno slabotno ženo ste pretepli, Slovencem žepe preiskali in meseno klobaso s kruhom zaplenili. S tem ste pokazali svoje junaštvo in visoko nemško izobrazbo.

Vedite junaki! Za sleherni udarec prizadjan naši narodni sestri se hočemo maščevati; a ne s pretepom, kot je vaša navada, temveč s tem, da bomo trdnejše in pogumnejše stale na straži za naš materni jezik in za naše naravne pravice. Čim bolj nas preganjate, pretepetate, pobijate, tem vztrajnejše bomo stale me za našimi voditelji. Iz vsakega vaših udarcev nam vzklije tisoč in tisoč novih moči in novih krepil, da nikdar ne omagamo pod vašim nasilnim jarmon.

O rod slovenski, samo záte bije srce, ki tlači ljuti te sovrag!
Kedaj svoboda tebi li zasije,
ki Slovencem biser je predrag?

avstr. odplačil. Zadnje dni so se o tem razgovarjali v proračunskem odboru, kjer je finančni minister izjavil, da bo vlada storila vse korake, da se vse plača. Na eni strani se Nemci pritožujejo čez visoke reparacije, na drugi strani pa zahtevajo, da se mora plačati vse. Seveda se gre tukaj za naše žepe.

Francija. Kakor je začel prej francoski frank hitro padati, tako se je začel zopet hitro dvigati. Na pomoč so mu prišli Amerikanci in Angleži s težkimi dolarji in funti. — Francoska zbornica je pretekli teden obravnavala pokojninski zakon. Ker pa osnutek zakona ni obsegal tudi zavarovanja državnih delavcev, je zbornica predlog odkazala zopet odboru. Čeravno stem ni dobil nezaupnico ministrski predsednik Poincaré, temveč finančni minister, je kljub temu podal ostavko vlade, ki jo je prezident Millerand sprejel in poveril s sestavo nove vlade zopet Poincaréja, ki jo je tudi sestavil. Prezident je s tem pokazal, da odobrava politiko Poincaréja. Končali sta v tem tednu tedaj dve vladni krizi.

Albanija definitivno republika. Albanska narodna skupščina je z veliko večino proglašila Albanijo za republiko. Doslej je bilo njeno ime „država Albanija“.

MI IN ONI

Naše prireditve in Nemci v Jugoslaviji. „Zillier-Zeitung“ prinaša večkrat sezname slovenskih prireditev na Koroškem. Čudno se nam zdi, da ta časopis svoječasno ni prinašal divje napade Heimatdienstlerjev na poštene Slovence. Molčal je, ko so napadli dekana Limplna, molčal je, ko je bil napaden poslanec Poljanec, molčal je, ko se niso našli krivci, molčal je, ko je divja druhal razganjala slovenske prireditve. Da niti tedaj se ni ganil, ko niti nemški igri v slovenski predstavi ni bilo prizanešeno! Ganil se ni, ko so mirnim in poštenim Slovencem požigali hiše in na prav barbarski način pretepevali Slovence. Kar se je dogodilo Slovencem tukaj, tega se nikoli ni dogodilo Nemcem v Jugoslaviji. Razne sekvesture ne bole tako, kot pretepi, požigi, napadi, zavori itd. Kar smo svoičas Slovenci radi svojega prepričanja prestali, o tem Nemci v Jugoslaviji nimajo pojma. Svetujemo listu, da razmere bolj objektivno sodi in da razločuje kompaktno našo naseljenost od kolonizacije po jugoslovanskih mestih. Na naši zemlji smo bili preje nego Nemci, naši sedanji gospodarji, zato si naših prireditev ne pustimo odvzeti in se z nemškimi v Jugoslaviji ne dajo primerjati.

Priprave za obč. volitve.

Pozor, volilci! Nekatero občinske vol. oblasti so sklenile, da izdajo posebne volilne legitimacije. Opozorjamo nato naše volilce, da greste vsekakor volit, četudi bi teh legitimacij ne dobili; za vsak slučaj pa vzemite seboj domovnico, delavsko knjižico ali kako drugo uradno listino sploh, da se morete izkazati!

Bilčovs. Deli, in vladal boš! Tako pravi star pregovor. Ta pregovor so si tudi naši, sicer maloštevilni nemškutarji izbrali za svoj volilni program. Trn v peti jim je seveda naša močna slovenska stranka; raditega so se zakleli, da hočejo v naši občini pomesti s slovensko stranko, ter ji že prorokujejo pogin, češ dobila bo samo kakih 100 glasov (prej 254). Socijalisti vidijo že vnaprej, da bodo dobili 150 glasov (prej 27), a samo ne vemo kje? Bauernbund, katerega so pri nas prekrstili v „Wirtschaftspartei“, se tudi že raduje, da bo dobil 100 glasov (prej 27). Mi pravimo, pustimo času čas, izid bomo videli 6. aprila. Nekaj pa moramo tukaj omeniti. Prvokrat nastopajo pri nas pri občinskih volitvah tri stranke. Stari, izkušeni možje vedo pripovedovati, da je bila pri nas nekđaj samo ena stranka. Ni bilo prepira in sovraštva pri volitvah. Potem so se duhovi ločili v dve skupini, a danes vidimo že kar tri vrste mišljenja. Sedaj pa pride vprašanje, kdo je neki ta, ki dela med nami razdor? Edini pravi odgovor: Nemškutarija! Stari naši očetje so bili Slovenci, zato je naša stranka stara, domača. A prišli so razni hujskači med naš, ki

se hočejo pred celovško gospodo malo bolj postaviti in pravijo, da je bolj furtšritlih, če ima stranka nemško ime. Pa to jim še ni dovolj. Razdelili so si vloge. Večjim kmetom pravijo, v občinskem odboru morajo biti sami veliki posestniki, delavcem in kajzarjem pa, pojdimo v boj proti velikim pavrom!? Ali se tako pospešuje edinost? Nam se zdi, da pri nas nimamo velikih kmetov; vsi smo ja vendar delavci, moramo si svoj kruh v potu svojega obraza in žuljevih roko pridelovati. Zato vsi, ki ste volili zadnjič slovensko stranko, ostanite ji zvesti! Pokažite, da sovražite tiste, ki sejejo med nami, ki smo bili še zmiraj enih misli, sovraštvo in razdor! Kmetje, vrtšaftspartija je ona, ki hoče nemški gospodi pete lizati; zato proti njej, dovolj nas je nemška gospoda že pritiskala. Kajzarji in delavci, ne hodite na lim tistim, ki vam pravijo, delavci vkup, kajti vsi ti hujškači so z Bauernbandom (vsaj pri nas) enih misli, ter je samo interes Heimatdiensta, da vas vabijo s svojo socijalistično listo v svoje zanjke. Slovenska koroška stranka ima na kandidatni listi vse: kmete, kajzarje in delavce. Zato pokažimo našim hujškačem, da hočemo imeti mir, ter da znamo iti drug drugemu na roko, ker le to bo nas privedlo do boljših časov, nikdar pa to, če se bomo med seboj prepirali in bili. 6. aprila vsi za Koroško slovensko stranko!

Rikarja vas. Koroška slovenska stranka kot stara domača stranka — vse druge so tuje, privandrane, — ki je igrala do prevrata vedno veliko vlogo v občini, je postavila na svojo kandidatno listo tudi letos stare izkušene moške, ki so že desetletja v občinskem odboru in so bili doslej še vedno na svojem mestu. Nobena stranka se ne more ponašati s takimi izkušeni kandidati. Na sestanku zaupnikov so se določili sledeči kandidati: Šimen Boštjančič star. v Št. Vidu, Luka Wutte na Veselah, Anton Vakovnik v Mlinčah, Pavl Starc v Dvoru, Franc Plajberžnik na Beli, Jožef Wutej v Gluhem lesu, Blaž Mohar v Nagelčah, Lorenc Sturm v Mokrijah, Blaž Smolnik v Pogrc̄ah, Luka Urak v Nagelčah, Valentin Hobel v Št. Primožu in Andrej Wutej v Pogrc̄ah. Na kandidatni listi so zastopani vsi stanovi: posestniki, obrtniki, delavci, kočarji itd. Kdor hoče sebi in svojemu bližnjemu dobro, bo volil kandidate Koroške slovenske stranke.

Otok. (Volitve.) V jako neprijeten položaj so prišli Landbändlerji občine Otok, ker smo se Slovenci združili s krščanskimi socijalci in dali naši kandidatni listi ime: Vereinigten christliche Wirtshaftspartei (Združena krščanska gospodarska stranka). Našim nasprotnikom in nasprotnikom vere to ni bilo dovolj, zato so začeli proti naši listi z ofenzivo. Imena so obče znana. So pač vedno isti, kadar se gre napram nam. Ofenziva se je pričela 20. marca iz glavnega vojnega stana Lanner v Ribnici proti jezeru. Ob jezeru so junaško naskočili čolne in po jako težavnem boju prebrodili precej široko jezero, od tam se pomikali proti Krivi vrbi in zasedli glavni kolodvor Kriva vrba; nato pa po železnici naravnost proti Celovcu na okrajno volilno oblast, kjer so protestirali proti krščanski kandidatni listi, katero so podpisali tudi naš častiti gospod dekan. In ti ljudje si upajo povdarjati, da mi nismo krščansko-socijalni, temveč da samo pod to firmo volkovi v ovčjih oblekah, prisiljeni državljani in izdajalci. Tako se izražajo „Freie Stimmen“. No da, to je vaša stara pesem, ki menda ne bo umolknila nikdar. Zdaj vas pa vprašamo, ako smo mi Slovenci v Avstriji izdajalci, kaj pa so potem Nemci v Tirolah pod Italijanom in Nemci na Čehoslovaškem in v Jugoslaviji? Mi Slovenci jih ne imenujemo izdajalce, čeravno se tudi oni bore za narodnostne pravice in bi morali biti po vaših sklepih ravno isto, namreč izdajalci. Gospodje Landbändlerji okrog vaše Einheitsliste, povejte nam, od kdaj ste tako navdušeni kristjani, ko je še čisto pred kratkim eden vaših somišljenikov izročil svojo hčer možu izven naše sv. katoliške cerkve. Ako ste slišali pastirski sv. list, boste potem že vedeli, kaj se to pravi. So pač volitve, zato hočete biti vsi navdušeni kristjani, ker dobro veste, da z vašim brezverskim landbündlerskim duhom ničesar več ne dosežete. Morda vam je znano, da se je mero-

dajna oseba krščansko-socijalne stranke v Celovcu izrazila, da vas gospodje okrog Einheitsliste ne pozna. Zdaj pa vsaj veste kakšni ste. Tedaj volilci! Volite na dan volitve vsi kandidate liste, ki se imenuje „Vereinigten christliche Wirtshaftspartei“.

Kotmara vas. Stojimo pred občinskimi volitvami. Vest naša nas kliče, da storimo svojo dolžnost, da izvolimo v občinski zastop moške, do katerih imamo zaupanje. Za našo občino so se imenovali na zaupnem sestanku sledeči kandidati: Matija Prosekar, pd. Razaj na Plešivcu, Pavl Otrob, pd. Kanonar v Ročici, Andrej Lajčaher, pd. Habnar v Ročici, Andrej Koban, pd. Šmon v Št. Kandolfu, Josip Esel, Brde, Alojz Prosekar v Kotmara vasi, Valentin Krušic v Gorjah, Jurij Dovjak v Mostiču, Franz Waldhauzer v Št. Kandolfu in Valentin Hedenig, pd. Rožan na Prebljah. Iz tega razvidite, da pridejo v poštev res moške, ki bodo res skrbeli za dobrobit naše občine. Zatoraj dne 6. aprila vsi na volišče. Vsak glas šteje! Nobeden naj ne ostane doma, kdor to stori, podpira nasprotno stranko. Vsi na delo. in uspeh bo gotov!

DOMAČE NOVICE

Krčanje. Nekaj zanimivega vam imam danes poročati, in sicer sega ta povest v leto 1918 nazaj. Proti koncu mesca novembra 1918, ko se je začel pri nas zbirati „Volkswehr“, ki je strahoval našo okolico s svojo nasilnostjo in ropi, je bilo ukradeno pri pd. Podveniku g. M. Modreju moške obleke in obuvala v skupni vrednosti 4½ milijonov. Kakor se je izvedelo, so bili storilci vojaki, ki so se potikali po naših gorah. Po šestih letih, dne 17. marca, je dobil g. Modre po pošti paket. Ko ga je odprl, je videl v svoje začudenje, da mu je bila doposlana ena ukradenih oblek, kateri je bilo priloženih 100.000 kron v gotovini, da je vsaj deloma odškodovan. Paket je bil oddan na glavni pošti v Velikovcu in je iz Št. Martina. Ker je bil pretekli čas v teh krajih sv. misijon, smo splošno mnenja, da je vse to uspeh misijona in pa pekoče vesti. — Poleg te zabave smo imeli letošnji pušč tudi dve veseli poroki. Navadnikov sin, Jožef Blažič, si je vzel Micko Zechner in sta prevzela pd. Podvenikovo kmetijo. Jurij Modre je pa šel h Kočmarju po Marjeto Blažič, ki slovi radi svoje pridnosti in skrbnosti daleč naokrog. Obilo sreče v novem stanu!

Vovbre. (Pustne šeme — smrt na vešalih.) Stara navada je, da se mlado in staro v pustnem času kratkočasi, pleše, zbija šale ter se posebno zadnje dni našemi in maskira. Tudi pri nas ti stari običaji še niso izginili. Ali kar se je dogodilo tukaj pustni torek, to pa res presega že vse meje. Kaj takega so zmožni pač samo nemškutarji, ki dokumentirajo svojo visoko kulturo vedno na poseben način. Oblekli so se v uniforme jugoslovanskih vojakov in z grdimi psovkami izzivali zavedne Slovence. Neki čevljar iz Velikovca si je nadel masko in uniformo jugoslovanskega kralja Aleksandra, ki ga je druhal z najgršimi priimki in pljuvanjem pozdravila. Končno ga je eden navzočih obsodil na smrt na vešala. Masko so obesili na električni drog, visečo ustrelili, sneli dol in dali v zaboj ter ga nesli k pogrebu za Jurinov hlev. Mnenja smo, da se je treba tudi pri pustnih šalah držati gotove meje. To obžalovanja vredno početje daje jasno sliko o duševnem nivoju teh ljudi in ne sramoti samo udeležence, ampak spravlja ob dobro ime cel kraj, ki je itak že dosti razupit. — Drugi dan na pepelnico sredo opoldne je splezal elektrotehnik Reinbacher iz Leobna na poleg stoječi električni drog, da pregleda, če je vse v redu. Močan električni tok ga je na mestu usmrtil. Privezan na drog je mrtev obvisel. Vsi poizkusi, obuditi ponesrečenca zopet k življenju, so bili zaman. Mnogo se govori o tem slučaju. Modri ljudje pravijo, da je to kazen božja.

Št. Jakob v Rožu. V nedeljo 23. sušca je nas obiskal naš g. poslanec. Razložil nam je, da je naša stranka avstrijska, slovenska, krščanska in ljudska. Govoril je o zasedanju deželnega zbora, proračunu in zahtevah in željah slovenskih poslancev. Slednjič nam je podal ve-

liko zlatih naukov za gospodarstvo in gospodinjstvo. Dvorana Narodnega doma je bila nabito polna poslušalcev, ki so s tako obilno udeležbo in pritrjevanjem dali najlepšo zaupnico za njegovo delo in trud.

Sveče v Rožu. (Razno.) Naši posili Nemci so se začeli zadnji čas zelo jeziti in na sirov način napadati naše somišljenike, ko vedo, da se jim ne pustimo več farbat. Celo na cesti nisi varen pred temi fortšritlerji, „Herrenvolkom“. So tukaj osebe, ki se štejejo za privesek vsenemške stranke, ki jih pa ravno tako ne spoštuje, kakor jih mi ne. Eden teh je divjal po vasi kakor žival v človeški podobi ter kričal in pretil našim ljudem „Dol z iredentisti, proč s Srbi!“ itd. — Zadnji čas smo pokopali gospo Čelešnik, pd. Šuštarco na Tratah na Bistrici. Rajna je bila zvesta Slovenka. Naj ji bo slovenska zemljica lahka!

Št. Vid v Podjuni. (Razno.) Do srede marca je bilo letos v naši župniji rojenih 12 otrok, med njimi 1 nezakonski; umrlo je 9 ljudi. V dolgem pustu sta šla pred poročni oltar samo 2 para; zato se pa za po veliki noči pripravljajo več odličnih porok. — Kmetijska podružnica je imela 9. marca v župnišču svoj letni občni zbor. Vsak član podružnice ima 15 odstotkov popusta pri zavarovanju pohišstva proti ognju, dobi od kulturnega sveta sadna drevesca 50 odstotkov cenejši kot od drugih tvrdk; ima na razpolago trier za čiščenje žita, brano za travnike in 4 aparate za porabo pri živinskih boleznih. Ko bi imelo strokovno glasilo „Landw. Mitteilungen“ slovensko prilogo kakor prej, bi bilo zanimanje za podružnico dosti večji. Tako plačujejo in dobivajo list, ki ga ne razumejo. Proti koncu je predaval domači g. župnik kot praktičen sadjar o sadjarstvu v obliki pogovora. — V Družbo sv. Mohorja je letos vpisanih 90 udov; spodnji del fare, ki gravitira v Dobro vas, je zapisan spodaj. S temi vred za našo župnijo prav častno število. — Na naslov g. župnika prihaja 33 Bogoljubov. — Za nove zvonove je nabranih doslej 82 milijonov, obljubljenih še nad 20 milijonov. Naročili smo 5 zvonov pri Oberascherju v Solnogradu. Do binokosti bodo tukaj.

Podkraj. Majerjevi družini na Čemernici je umrl 11. sušca najmlajši sin Francej, star šele 10 let. Bil je v dolgi, hudi bolezni — dve leti je bil v postelji — pravi mučenik kostne tuberkuloze. — Dan pred sv. Jožefom je pa v Svatnah umrla pd. Zg. Strelčeva mati. Strelčeva hiša v Svatnah je znana bralcem Miklove Zale. Za Peščevo, Kompanovo, Miklono in Tempovo materjo je šla sedaj v teku enega leta tudi ta gospodinja. Na svidenje nad zvezdami!

DRUŠTVENI VESTNIK

Št. Vid v Podjuni. (Občni zbor „Danice“.) Dne 16. marca je imelo naše izobraž. društvo „Danica“ v župnišču svoj redni letni občni zbor ob prav lepi udeležbi. Društvo je imelo od lanskega občnega zbora 5 sej in 3 gledališke predstave. Udov ima 110, knjig pa nad 200, ki so se v zimskih večerih prav pridno prebirale. Nabavilo si je tudi platneno ozadje za oder za ½ milijona in enako svoto podarilo za nabavo novih zvonov kot izkupiček gledališke predstave v to svrhu. Članarina se je zvišala na 5000 kron. Konzulent, čg. Kindlman je govoril o pomenu in koristi društva ter o sadjereji. G. župniku smo za poučno predavanje zelo hvaležni. Ker ima kot dolgoleten praktičen sadjar v tej stroki mnogo izkustev, bi nam zelo ustregel, ako bi nas peljal vsaj mesec enkrat ob nedeljah popoldne v kak sadonosnik.

GOSPODARSKI VESTNIK

Rastlinske bolezni.

Kakor človek in živali so tudi rastline podvržene različnim boleznim.

Poznavanje rastlinskih bolezni in njihov zdravljenje je tako važno za napredek poljedelstva, da se moramo tudi mi malo seznaniti z rastlinskimi boleznimi in njihovim zdravljenjem.

Mokra gniloba krompirja.

Krompir gnije na njivi, posebno če imamo mokro leto. Cela vsebina krompirja se spremeni v smrdečo gosto tekočino. Ogledamo si li kapljico te tekočine pod drobnogledom, opazimo v njej neskončno male palčice. Gnitje so toraj povzročili ti palčičasti bacili.

Nastopi li suho vreme, poneha gnitje krompirja. Nagnit krompirjev gomolj se izsuši in postane trd.

V notranjosti tega suhognilnega krompirja se pojavijo male luknje, ki so obdane z belimi škrobnimi zrnci. Pri suhi gnilobi krompirja toraj bakterije in bacili povzročajo samo gnitje beljakovin, ne pa škroba. Suhognil krompir je tedaj še porabljev za pripravo škroba (šterke).

Kako se varujemo gnilobe krompirja? Niso vse vrste krompirja enako dostopne za to bolezen. Posebno dostopne so zgodnje vrste za jed, manj pa pozne krmilne vrste. Saditi smemo le zdrav krompir! Krompir, ki ima po svojem mesu male rujave pege raztrošene, ali ki ima v sredini veliko rujavo liso, ne smemo saditi. Sadimo krompir na njivah, ki so bolj suhe, visoko ležeče in peskaste, nikakor pa ne v mokro zemljo. Gnojimo krompirju s kalijevo soljo in fosfatom! Sadilni krompir moramo spraviti suh v suho in zračno klet. Sadite samo one vrste krompirja, o katerih ste se prepričali, da ne gnije rad!

Gnitje krompirjevine (krompirjeva bolezen).

Gnitje krompirjevine ali krompirjeva bolezen (Kartoffelkrankheit) se pojavlja ob cvetenju krompirja kot velika temna pega na listju krompirja. Kmalu listje oveni in odpade in steblika postane skoraj gola. Če se bližamo njivi, kjer razsaja krompirjeva bolezen, duhamo gnil smrad.

Ogledamo si li bolan list, opazimo, da je spodnja stran prevlečena z zamazanosivim praškom. Pod drobnogledom opazimo v listu nekake nitkaste izrastke, ki nadomestujejo korenine višjih rastlin. Zunanja prevlaka, toraj tisti prašek, ki jo vidimo s prostim očesom na spodnji strani lista, se nam predoči pod drobnogledom kot vejasta stebelca, ki imajo na koncih vej nekakšen sad, podolgovat kakor hruška, ki hrani v svoji notranjosti trose. — Kaj je tros? Tros je to, kar pri v razvoju nizko stoječih rastlinah nadomešča seme. Gotovo ste to že opazili pri praproty, ki ima tudi nekaj prah mesto semena, ali pri hudičevem tobaku ali čerivcu pšenice in ovsa.

Kadar se hruški podoben sad razpoči, prilezejo ven trosi, ki začno že čez pol ure rasti.

Razširjevanje krompirjeve bolezni je odvisno od vremena. Ob suhem vremenu samoj nekaj trosov rase. Ob vlažnem in posebno ob meglenem vremenu se pa bolezen hitro širi in v enem ali dveh tednih lahko postane celo krompirjevo polje črno. Imamo pa li za časa cvetenja krompirja suho vreme, se bolezen ne razširja, četudi je bolezen tu.

Krompirjeva bolezen pa napade tudi gomolje, toraj krompir v zemlji. S prostim očesom vidimo v krompirjevem gomolju temne pege. Na gomolje preide bolezen najbrže na ta način, da listje pade na zemljo in dež izpere trose v zemljo, ki romajo nato pri očescih v krompir.

Obrambna sredstva proti krompirjevi bolezni: Sadimo samo zdrav krompir. Ne sadimo krompirja v težko, mokro zemljo. Ne sadimo krompirja vedno na enem in istem mestu. Ne gnojimo krompirju spomladi s svežim hlevskim gnojem, temveč podorjimo ga že jeseni. Sadimo cel krompir in daleč narazen (30 cm) da bolezen ne bo tako lahko prešla od ene krompirjeve rastline na sosedno. Če se je bolezen še le malo pojavila, poškopimo celo krompirjevo njivo z bordoško raztopino. Kako pripravimo bordoško raztopino? Ime prihajo od mesta Bordo na Francoskem, kjer so jo najprej upotrebljavali za škropljenje vinske trte. V škafo raztopimo 2 kg modre galice (vitriol) na 50 l vode, v drugem škafo 2 kg živega apna na 50 l vode. Obe raztopini zlijemo potem skupaj. Na ta način pripravljena bordoška raztopina mora imeti lepo modro (plavo) barvo. M. A.

Zemljiški davek v letu 1924. Po novem zakonu bo znašal zemljiški davek pri katastralnem čistem donosu od 1 do 50 K za gozd 5000-kratno osnovno odmero. Poleg tega je še ob 50 do 2000 K za gozd 5400kratno in za ostalo zemljišče 2700kratno, od 2000 do 6000 K za gozd 6000kratno in za ostalo zemljišče 3000-kratno osnovno odmero. Poleg tega je še občina upravičena, naložiti 100odstotno občinsko doklado. Proti odmeri zemljiškega davka so v dež. zboru posamezni poslanci ugovarjali, ker sloni na starih katastrih, ki ne odgovarjajo več sedanjim razmeram. Treba bo zemljiške knjige nanovo urediti.

Koliko denarja je dovoljeno vzeti s seboj v tujino. V srednjeevropskih državah so veljajo preko granic, sledeče določbe: Iz Avstrije se sme vzeti s seboj 4 milijone avstr. kron in poljubno tujega denarja. Iz Češkoslovaške na podlagi označbe v potnem listu na mesec 3000 Kč za sobo in 5000 Kč za družino ali tuje valute v isti množini. Iz Jugoslavije na podlagi pasovša 3000 franc. frankov, ako se potuje v Francijo, v druge države 3000 valutnih enot iste države in v države z nižjo valuto svoto, ki je enaka 3000 dinarjev. Iz Poljske je dovoljen izvoz 1000 švic. frankov za osebo ali za isto vrednost poljskih mark. Iz Rumunske 100 lejev: izvoz avstrijskih, madžarskih, poljskih in nemških valut je dovoljen v neomejeni množini. Iz Madžarske 500.000 K; od teh je lahko 200.000 madžarskih in ostalo v drugi valuti.

Zdravilišče Rogaška Slatina

(Železniška postaja Rogaška Slatina, na lokalni progji Grobelno-Rogatec.)

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHŠ. svetovnoznani zdravilni vreli: „Tempel“ osvežujoča namizna voda „Styria“, „Donat“ zdravilna vreca.

Zdravilne naprave v Rogaški Slatini:

Hidroterapija, elektroterapija, inhalatorij, zdravilna gimnastika, kopeli v ogljikovi kislini. Slane, smrečne, parne, vročezračne, plavalne, solčne in prostozračne kopeli. Dijetetična kuhinja, švicarija. Vodovod z višinsko pitno vodo.

Udobnosti:

Stalni poštni, brzjavni in telefonski obrat, najlepša zdraviliška dvorana cele kraljevine, čitalnica, krasne jedilnice, prvovrstne restavracije, kavarni in slaščičarne. Lična okolica. Prijetni sprehodi po bukovem gozdovju. Zabavne prireditve, plesi, koncerti, tombole. Avtomobili in kočije gostom na razpolago. Vojaška godba.

Letna sezona od 1. maja do 30. septembra.

Vsled svojih svetovnoznanih zdravilnih vrecev, kakor tudi vsled prvovrstnih svojih zdravilnih naprav je zdravilišče „Rogaška Slatina“ indicirano pri sledečih slučajih bolezni:

1. Bolezni želoce (hiperaciditeta, motorična insuficijena, gastropetroza, kron. želodčni katar, anilna pastrica, kron. želodčni čir in vse želodčne bolezni živečnega izvora).
2. Bolezni črevesa (kron. črev. katar, obstipacija, črevesna atonija, nerovoza črevesa in hemoroidi).
3. Bolezni na jetrih in želodčnem mehuru (ciroza, icterus catarrhalis, žolčni kamni).
4. Bolezni presnavljanja (abnormalna debelost, sladkorna bolezen, giht).
5. Bolezni krvnega obtoka (srčna hiba, arterioskleroza, abdominalna pletora, anemija in klorosa).
6. Bolezni dihalnih organov (kron. bronh. katar in pljučni emfizem).
7. Bolezni ledvic in mehurja.
8. Lahke živčne bolezni.
9. Kron. revmatizem.

Prospekte in pojasnila pošilja brezplačno ravnateljstvo zdravilišča

Rogaška Slatina, Slovenija 44

Dunajska blagovna borza. Žito: pšenica 3250—3350, rž 2950—3050, ječmen 3450—3650, koruza 2850—2950, oves 2600—2700, proso 2400—2700, kaša 5000—5200, fižol 6300—6500, grah 3800—5000, leča 5400—5800 K za kg. Mlevski izdelki: moka pšenična „0“ 5600 do 5700, ržena 4500—4600, za kuho 5000—5100, krušna moka 4100—4200, otrobi pšenični 1850 do 1900, rženi 1800—1850 K za kilogram. Krma na borzi: polsladko seno 130—1350.000, sladko seno 145—150.000, slama 100—105.000 K; na trgu: sladko seno 145—160.000, kisló seno 100—140.000, detelja 130.000—160.000, slama 135.000 K za metercent.

Borza. D u n a j, 31./III. Dolar 70.710, milijarda nemških mark 15,10, funt šterling 302.700, franc. frank 3875, lira 3080, dinar 871, 10.000 poljskih mark 73, švic. frank 12.225, češka krona 2092, ogrska 0,85 avstr. kron.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Dne 15. marca se je podpisalo na Koroškem 2513 brezposelnih, 25 manj kot 8. marca. — V prvi polovici preteklega tedna so prispeli na Dunaj 104 vagoni mesa. Ker se ga je prodalo komaj 34 vagonov, cene pa

nič ne padejo, se ga bo veliko pokvarilo. — Tusar Vlastimil, prvi češkoslov. poslanik na Dunaju, je v Berlinu umrl. — Sodišče v Lipskem je obsodilo francoskega špijona D'Armonta na 12 let prisilne delavnice. Radovedni smo sedaj, koliko let bodo dobili v Hitlerjev proces zapleteni. — Albanska narodna skupščina je z veliko večino sklenila izklicati republiko. — Francoski maršal Foch se mudi v Italiji in je bil od papeža in Mussolinija sprejet. — Na Dunaju se je 1 zelo redka pisemska znamka iz leta 1856 prodala te dni za 65 milijonov. — Na policijsko poslopje v Kolomeji je bil izvršen bombni atentat. Bombe niso razpočile. — Bivši saški ministrski predsednik dr. Zeigler je bil obsojen na 3 let kaznilnice in na ravno toliko let izgubo občanskih pravic, ker se je pustil podkupovati.

Povodnji. Poročila iz raznih krajev govore o velikih povodnjih nezgodah. Po zimi je padlo povsod mnogo snega, ki se je vsled visokega mraza držal do zadnjega časa, ko je nenkrat nastopilo južno in deževno vreme. Sneg se je začel hitro taliti in reke so močno narasle. Na Španskem je več vasi porušenih in poplavljenih; v Italiji je vas Amalfi popolnoma uničena: okrog 150 mrtvih so že izkopali. Kralj se je podal takoj na kraj nesreče, ali ker je skočil vlak vsled zrahljanja železniške proge s tira, je moral potovati po morju naprej. Skupščina bo predložen poseben zakon o podpori. Tudi Donava je stopila skoro za 3 metre. Blizu Varšave so se nagromadile ogromne ledene plasti, ki jih je prinesla Visla s severnih krajev, da je poplavljenih več vasi. Z bombami in topovi se teh ogromnih ledenih plošč ni dalo razbiti. Slična poročila se glase iz Madžarske. Povsod je prekinjen ves železniški promet in veliko ljudi je našlo smrt v valovih.

Za tiskovni sklad so darovali:

Pošten rodoljub na Polani 5300; Globasnica: R. Viternik 5000, J. Kordež 3000, P. Rožman 5000; Stara vas: Jožef Melhior 5000, Martin Kasl 2000; Janez Klanšek, Encelna vas 2000; neimenovana iz Velikovca 50.000; nabrano na Lubasovi ženitnini v Vogrčah dne 18. febr. 163.000; M. H., Železna Kapla, 20.000; Albin Petrič, Žihpolje, 2000; neimenovan severno Drave 50.000; Miha Turk, Resnica, 10.000; neimenovan iz Pokrč 20.000; neimenovan iz Celovca 300.000 K. Loga ves: Matevž Rainer 40, Maks Kakl 9, Černic 13½; Franc Bizjak, Boh. Bistrica, 10; župnik Fran Holec, Radiše, 10 dinarjev. Darovalcem srčna hvala.

Vsem sorodnikom in znancem javljamo tužno vest, da je danes po dolgi bolezni v Gospodu zaspała gospa in mati

Marija Zwitter

Blagi nam in dobri ženi ohranimo trajen spomin.

Št. Jakob v Rožu, 30. marca 1924.

Žalujoči soprog in otroci.

46

Služba organista

(Cecilianec) in mežnarja se odda. Več pove
Župni urad Lipa ob Vrbi

45